

BG

BG

BG



КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 6.11.2008
СОМ(2008) 698 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**относно практическото прилагане на директивите за здраве и безопасност при
работа — Директива 92/57/ЕИО (временни или подвижни строителни участъци) и
Директива 92/58/ЕИО (знаци за безопасност по време на работа)**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

относно практическото прилагане на директивите за здраве и безопасност при работа — Директива 92/57/ЕИО (временни или подвижни строителни участъци) и Директива 92/58/ЕИО (знаци за безопасност по време на работа)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото съобщение следва ангажимента на Комисията¹ да направи оценка на прилагането на регулаторната рамка с оглед нейното усъвършенстване.

Съобщението се основава най-вече на националните доклади, представени от държавите-членки², и на доклада на независими експерти, в който се анализира прилагането на двете директиви във всички частни и/или публични икономически сектори, до които се отнасят те. Използвани са и резултатите от европейски кампании за инспекции за безопасност в строителството, проведени в 15-те държави-членки през 2003 и 2004 г., както и актуални европейски статистически данни за трудовите злополуки, а също така и изводите, които Комисията направи от проследяването на транспонирането и прилагането на директивите.

Оценката обхваща транспонирането и прилагането на двете директиви: Директива 92/57/ЕИО на Съвета от 24 юни 1992 г. за прилагане на минимални изисквания за безопасност и здраве на временни или подвижни строителни участъци³ и Директива 92/58/ЕИО на Съвета от 24 юни 1992 г. относно минималните изисквания за осигуряване на знаци за безопасност и/или здраве по време на работа⁴ само в държавите от ЕС-15. Комисията е на мнение, че тази оценка ще бъде и източник на значителен обем полезна информация за 12-те нови държави-членки при прилагането на двете директиви.

2. ПРАВНО ДЕЙСТВИЕ

2.1. Директива 92/57/ЕИО

Националните доклади на държавите-членки⁵ показват, че *формалното* въздействие на Директива 92/57/ЕИО (опростяване, рационализиране, консолидация и кодификация) е

¹ В съобщението „Подобряване на качеството и на производителността на труда: стратегия на Общността за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007–2012 г.“, COM(2007) 62 окончателен, 21.2.2007 г.

² Представени на Комисията съгласно членове 14 и 11 от двете директиви. Двата члена са в последствие отменени от Директива 2007/30/ЕО.

³ ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр. 6.

⁴ ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр. 23.

⁵ Две държави-членки, желаещи да гарантират обективна оценка на директивата, използваха проучвания/изследвания, проведени от независими външни консултанти; в почти всички държави-членки социалните партньори имаха много важна роля при изготвянето на доклада.

позволило на държавите-членки да уеднаквят, консолидират и актуализират съществуващото национално законодателство. Някои държави-членки обаче посочват, че директивата не е оказала въздействие върху правните/административните принципи.

Същностното ѝ въздействие върху националното законодателство е било значително във всички държави-членки. Дори държавите-членки, които посочват, че са имали и по-рано развито национално законодателство, са въвели изменения, отразяващи основните понятия от директивата. Директивата е довела до значителни допълнения във всички национални законодателства относно здравето и безопасността при работа, по-специално по отношение на проектирането и координацията на строителния обект, плана за безопасност и здраве и досието за безопасност и здраве.

За новия подход към превенцията, и по-специално за определянето на задълженията и отговорностите на различните страни на строителния обект, се посочва, че е постигнал голямо въздействие.

Директива 92/58/ЕИО

Повечето държави-членки просто са отменили по-старите разпоредби относно знаците за безопасност, с които е транспонирана Директива 77/576/ЕИО, и са ги заменили с ново законодателство, транспониращо Директива 92/58/ЕИО. Според част от държавите-членки новите разпоредби са допълнили, разширили или актуализирали техните правни рамки и са дали възможност за консолидиране на националните разпоредби.

Основните съществени изменения въвеждат нови правила относно знаците, в т. ч. вербална комуникация и сигнали с ръце, знаците за здраве, необхванати от предишната директива, и новите задължения на работодателя за информиране, обучение и консултиране на работниците, като същевременно разширяват приложното поле на директивата до всички сфери на дейност.

3. ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА И СЪПЪТСТВАЩИ МЕРКИ ЗА ДИРЕКТИВИ 92/57/ЕИО И 92/58/ЕИО

След приемането на двете директиви Комисията и държавите-членки работиха за популяризирането им и даваха консултации по тяхното изпълнение по отношение на строителните обекти и знаците при работа. Обявената през 1992 г. Европейска година на безопасността, хигиената и защитата на здравето при работа, европейските седмици на здравето и безопасността и националните кампании за повишаване на осведомеността постигнаха особено добри резултати при разпространяването на информация и запознаване на отговорните лица с техните задължения. Европейската агенция за безопасност и здраве при работа, учредена през 1994 г.⁶, се ангажира с разпространяване на информация и повишаване на съзнанието в цяла Европа и от своя страна създаде Европейския форум за безопасност в строителството, с цел утвърждаване на обмена на опит между действащите лица в сектора и по-специално между малките и средните предприятия (МСП). Комитетът на старшите инспектори по

⁶ Регламент (ЕО) № 2062/94 на Съвета от 18 юли 1994 г. за създаване на Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (ОВ L 216, 20.8.1994 г., стр. 1). Последно изменен с Регламент (ЕО) № 1112/2005 (ОВ L 184, 15.7.2005 г., стр. 5).

труда (SLIC)⁷ също излезе с инициативи за прилагане на законодателството и повишаване на осведомеността (европейски кампании за инспекции).

Държавите-членки въведоха подробни планове за насърчаване на активната превенция, повишаване на осведомеността относно комплексната превенция и изработване на практически насоки, които да бъдат в помощ на работодателите и работниците при постигане на съответствие с новото законодателство. В част от държавите-членки тези дейности са с насоченост към ключови действащи лица като инвеститорите. Професионалните федерации, работническите профсъюзи и сдруженията на архитектите и инженерите също информираха своите членове за новото законодателство чрез семинари, срещи, брошури и други материали. И на последно място, част от големите строителни компании изготвиха собствени информационни пакети за работниците и подизпълнителите си.

4. ТРАНСПОНИРАНЕ

Въпреки задълбочените предварителни консултации със социалните партньори и приемането с единодушие от Съвета, повечето държави-членки не спазиха сроковете за транспониране на двете директиви и това се отрази до голяма степен на нивата на практическото им прилагане на работното място⁸.

След транспонирането Комисията проследи съответствието и започна дискусии с националните органи за изясняване и разрешаване на евентуални проблеми и внасяне на необходимите корекции. В случаите, когато това беше необходимо, Комисията започна процедури за нарушение съгласно член 226 от ДЕО. От жалбите до Комисията също беше почерпена ценна информация, която позволи да бъдат установени слабостите в националните законодателства.

4.1. Директива 92/57/ЕИО

Прилагането на Директива 92/57/ЕИО е сложен технически и административен въпрос; държавите-членки редовно ревизират и осъвременяват законодателствата си. Това обяснява защо в някои от тях директивата е транспонирана изключително разпокъсано в редица законодателни актове (в някои случаи над 40) и така затруднява оценката. Оценката разкри различия в националните законодателства, породени от предишната регулаторна рамка и от обстоятелството, че в директивата са заложили минимални изисквания и на държавите-членки е дадена свободата да запазват или установяват по-високи нива на защита⁹.

Основният констатиран проблем на съответствието се отнася до приложното поле на законодателството, определенията, определянето на координатори, подготовката и изпълнението на проекти и отговорностите на инвеститорите, надзорниците на проектите, координаторите и работодателите.

⁷ Решение на Комисията от 12 юли 1995 г. за учредяване на Комитет на старшите инспектори по труда (ОВ L 188, 9.8.1995 г., стр. 11).

⁸ В повечето държави-членки предварително бяха проведени консултации с всички представители на строителния сектор (социални партньори, архитекти, инвеститори, надзорници и т.н.) и им беше дадена възможност да участват в транспонирането на директивата.

⁹ Вж. параграф 17 от решението на Съда по дело C-84/94 *Обединеното кралство срещу Съвета* [1996] ECR I-5755.

В някои държави-членки обаче законодателството минава отвъд минималните изисквания на Директива 92/57/ЕИО, изяснява някои координационни въпроси и определя процедури за ефективно съответствие.

Констатираните проблеми на съответствието и изключително високата честота на трудовите злополуки в строителството свидетелстват за трудности при разбирането на Директива 92/57/ЕИО, които се задълбочават от сложността на националните мерки за прилагане.

Полезно средство за подобряване на националното прилагане на директивата могат да бъдат допълнителни правно необвързващи инструменти на европейско ниво, които да помогнат на всички действащи лица по-добре да разберат своите задължения и права. Поради това Комисията започна да работи в тясно сътрудничество с Консултативния комитет¹⁰ и различните специалисти от сектора по изготвянето на необвързващи насоки за прилагането на директивата.

4.2. Директива 92/58/ЕИО

Поради естеството ѝ директивата е транспонирана практически буквално от мнозинството държави-членки. Единичните случаи на потенциално несъвместимо транспониране са разрешени чрез контакти с компетентните органи, без да се налагат допълнителни правни действия.

5. ДЕЙНОСТИ НА ТЕРЕН: ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛАГАНЕ НА ДИРЕКТИВА 92/57/ЕИО

Оценката на ситуацията по строителните обекти разкрива разнообразни случаи: в някои държави-членки прилагането на директивата действително е спомогнало за подобряване на условията, свързани със здравето и безопасността, както и за предотвратяването на злополуки, но в други предстои да се направи още много, за да бъдат изпълнени изискванията и усетени докрай ползите от ефективната превенция.

Въпреки всички положени усилия статистиката за трудовите злополуки е категорична: строителството продължава да бъде високорисков сектор, в който броят на злополуките е два пъти по-голям от средния за всички сектори, а броят на злополуките с фатален изход — 2,5 пъти по-голям¹¹.

Директивата определя ключови роли в превенцията за всички лица, които действат активно на строителния обект. Поради това изпълнението ѝ е оценено чрез влиянието на всяка една група върху превенцията на и защитата от професионални рискове. Основните заключения са следните:

Инвеститори

В директивата на инвеститорите са определени разнообразни задължения за провеждане на превантивни мерки за здраве и безопасност. От тях за инвеститорите произтичат известни притеснения.

¹⁰ Решение на Съвета от 22 юли 2003 г. за създаване на Консултативен комитет за безопасност и здраве на работното място (ОВ С 218, 13.9.2003 г., стр. 1).

¹¹ Източник: данни от Евростат ЕСТЗ 2005.

Инвеститорите се подразделят на различни категории в зависимост от:

- съответния сектор: публичен или частен;
- размера на обекта: голям, среден или малък;
- честотата на изпълнение на инфраструктурни или граждански и промишлени строителни работи: регулярно или инцидентно;
- правния им статут: физически лица, строителни фирми или предприемачи, агенции за обществено жилищно настаняване.

Диапазонът на усилията, които различните категории инвеститори влагат в превенцията, е доста широк, поради различната степен на познаване на законодателството, размера на заделените за превенция средства, различната мотивация. Физическите лица, които се явяват инвеститори за инцидентни, малки обекти, като цяло не са запознати със задълженията си за превенция, докато крупните инвеститори, работещи редовно по големи обекти, обикновено са наясно със задълженията си и имат активна роля в превенцията на професионалните рискове. Последните са убедени, че превенцията е от основно значение и в крайна сметка води до икономии, въпреки че се стремят да намалят, доколкото е възможно, разходите за нея. Основният проблем, посочван от тези инвеститори, са увеличените в резултат на новото законодателство и по-специално на координацията разходи. За разлика от тях, физическите лица, които инцидентно са ангажирани със строителни работи, показват силно нежелание да се включат в превенцията, която считат за финансова и бюрократична тежест, и са на мнение, че отговорността им се изчерпва с подписването на договора за строителство. Този проблем обаче не произтича пряко от директивата, която позволява на държавите-членки да определят отговорностите по превенцията според типа и размера на строителния проект.

Лошото планиране и времевите ограничения се посочват няколкократно като фактори, които сериозно блокират превенцията на злополуките и заболяванията. Инвеститорите, настояващи за изключително кратки срокове на изпълнение, често пъти се посочват като първоизточник на тези проблеми.

Въпреки че директивата не забранява на едно физическо или юридическо лица да поеме едновременно няколко задачи, съчетаването на различни роли, например на инвеститора и на координатора, по-скоро създава практически проблеми. Инвеститорът често не е в състояние да изпълнява ролята на координатора, например защото не разполага със съответните умения или познания.

Положението в някои държави-членки разкрива необходимост от информиране, обучение и повишаване на съзнанието сред различните категории инвеститори в зависимост от размера на обекта (малък), правния им статут (физически лица) и естеството на дейността (регулярна или инцидентна). Водещата роля в тази област трябва да се поеме от националните органи и професионалните сдружения.

Някои държави-членки вече са предприели стъпки за гарантиране включването на високи стандарти за здравословни и безопасни условия на труд в договорите за обществени поръчки. Тази практика следва да бъде възприета и от другите държави-членки.

Предвид на това, че икономическите и финансови ресурси за изпълнение на работите, се държат от инвеститорите, в директивата последните са определени като действащите лица с основна роля за системата на превенция. Често пъти обаче те не разполагат с необходимите познания и умения, така че директивата предвижда те да привличат други лица, без с това да се освобождават от наложената им отговорност.

Надзорници на проекти

Много често клиентът поема и ролята на надзорник на проекта. С цел по-добро управление на превенцията, в случаите когато няколко предприятия работят на обекта като подизпълнители, основният изпълнител, отговарящ за работите, може да бъде надзорник по смисъла на Директива 92/57/ЕИО.

Като правило надзорниците на проектите са запознати с координацията на въпросите на безопасността и здравето по време на изпълнението на проекта, но изказват съжаление, че безопасността не се отчита в достатъчна степен на етапа на проектирането и подготовката, и считат, че отговорностите на надзорника и на инвеститора трябва да бъдат по-ясно определени. Някои предприятия ценят високо самата координация, но не и административните формалности, с които е свързана, и посочват, че има объркване между задачите на координаторите и тези на службите за превенция.

Посетените големи предприятия са добре запознати с изискванията. Те често използват служби за превенция, а професионалните им сдружения редовно им предоставят информация. Малките и микропредприятията по-скоро не са така добре запознати с разпоредбите, като дори добре запознатите сред тях все още не са склонни да се наемат с превенция като цяло и по-специално с координация. До онези МСП, които не членуват в професионални сдружения, информация не достига и така се ограничават познанията им за безопасните и здравословни условия на труд. Освен това колкото по-дълга е подизпълнителската верига, толкова по-силен е недостигът на информация. Според инвеститорите и надзорниците на проекти дългите подизпълнителски вериги размиват отговорностите. Само малките предприятия, които стоят в началото на веригата, могат да се ползват от опита и добрите практики на основния изпълнител.

Често пъти превенцията е много добре развита при подизпълнителите, които се специализират в конкретни задачи (напр. газови инсталации или поддръжка на асансьори).

Активното сътрудничество по цялата верига на доставките отразява обстоятелството, че за добре планираните, управлявани и координирани строителни проекти е по-вероятно да опазят здравето и безопасността. За тях е по-вероятно и да извлекат търговски печалби, произтичащи от по-малките им времеви загуби от неотработени дни, по-малко брак и по-малка вероятност за неизпълнение на проекта в рамките на неговия бюджет. Всички по веригата на доставките, както инвеститорите, така и изпълнителите, трябва да не забравят това и да предприемат съответните действия.

Предвид трудностите при достигането до предприятията, които са най-далече по веригата от основния изпълнител, ангажирането на подизпълнители продължава да стои като проблем, който трябва да бъде разгледан в дълбочина. Той засяга и прилагането на разпоредбите за здравословни и безопасни условия на труд. Комисията трябва да разгледа този въпрос като част от стратегията на Общността за 2007—2012 г.

Архитекти, инженери и консултантски фирми

Въпреки в че в директивата архитектите, инженерите и консултантските фирми не са специално посочени, тяхната група беше включена в оценката, тъй като проектантът има ключова роля на етапа на подготовка на проекта и така е от значение за предотвратяването на професионалните рискове на строителните обекти.

Архитектите и инженерите, работещи като проектанти, показаха, че са запознати с изискванията, но не са изцяло съгласни с наложените нови мерки. Част от тях са против това инвеститорът да посочва координатор за етапа на проектиране, тъй като според тях това ограничава творческата им свобода.

В някои държави-членки обаче архитектите и инженерите често се явяват координатори на етапа на проектирането. Това в голяма степен подобрява работните условия на обекта, тъй като се предвижда колективна защита и знаци. Мнозинството от проектантите приемат философията на координацията, но показват нежелание да поемат допълнителни отговорности. Някои споделят, че са се сблъскали с проблеми при убеждаването на инвеститорите и надзорниците да предприемат необходимите превантивни мерки. Освен това архитектите критикуват формализма на някои национални правила за малките обекти и различните интерпретации, които могат да се породят.

Превантивното опазване на здравето и безопасността често пъти не се включва в проекта на етапа на проектирането, защото условията за безопасност по време на изпълнението и последващото ползване и поддръжка не са основен фактор за проектантските/архитектурни решения.

Всички държави-членки трябва да изминат дълъг път преди културата на превенцията действително да стане част от етапа на проектирането.

За да се постигне това, компетентните национални органи трябва да положат усилия за обучаването на проектантите в институтите и университетите и да въведат превенцията като основна част от учебната програма.

Координатори

Ролята на координатора по Директива 92/57/ЕИО е да координира прилагането на различните разпоредби за здравословни и безопасни условия на труд от страна на ангажираните в подготовката на проекта и в неговото изпълнение.

Директивата не определя каква квалификация е необходима на едно лице, за да бъде координатор на етапа на подготовка на проекта и на етапа на неговото изпълнение. Разликите между отделните държави-членки са големи. Някои определят квалификацията и/или уменията на координаторите много подробно, като в някои случаи дори изискват специално обучение или съчетание от обучение и опит. Други изискват само наличието на координатори, без формално да поставят условие за конкретно квалификационно ниво.

Разликата между изискваната от различните държави-членки квалификация, за да изпълняват координаторите задълженията си, е много голяма и така

координационният стандарт не е един и същи за всички държави-членки.

Направената оценка в областта показва, че в полза на прилагането ще бъде, ако държавите-членки въведат определени минимални квалификационни критерии в зависимост от размера и/или типа/естеството на рисковете на обекта. Наличието на основни критерии за оценка и демонстрация на квалификацията на координаторите е от съществено значение. Комисията в сътрудничество с държавите-членки ще насърчи тяхното разработване.

Всички действащи лица в строителството посочват, че координаторът се назначава твърде късно в целия процес. Представителите на работниците сочат практическа липса на координация на етапа на проектиране. Оценката показва също така, че на етапа на подготовка на проекта, координацията (и контрола) като цяло отсъстват, а координацията става действителна едва на етапа на изпълнение на проекта.

Тъй като при подготовката на проекта превенцията на професионалните рискове не е отчетена преди финализирането на проекта, пропускът в планирането на превенцията трябва да се отстрани на етапа на изпълнение на проекта. Това е може би една от причините за изключително високата степен на злополуки в сектора в сравнение с другите сектори. Това положение на нещата затруднява и превенцията на професионалните рискове по време на целия жизнен цикъл на обекта, особено по отношение на експлоатацията, поддръжката и сервиза, дори и разрушаването.

Ако националното законодателство поставяше като изискване възложителите системно да включват в техническите спецификации към поканите за представяне на оферти, в клаузите за изпълнение на договора и в договорите за управление на качеството мерки за превенция в зависимост от предмета на договора, това би спомогнало да се променят нагласите в сектора в това отношение.

На етапа на изпълнение на проекта възможните сценарии са няколко. Някои държави-членки посочват, че координатор трябва да бъде архитектът или инженерът, проектирал сградата, или основният изпълнител на обекта (надзорник на проекта). В други държави-членки координаторите могат да бъдат независими физически или юридически лица или могат да бъдат част от организации или дружества на инвеститора.

Дори когато координация на обекта съществува, тя често пъти остава минимална. Липсата на координация при проектирането се отразява на качеството на работата на координатора на етапа на изпълнението. Определените координатори на обекта често се сблъскват с проблеми на безопасните и здравословни условия на труд, чието разрешаване е трудно, тъй като не са били отчетени по време на подготовката на проекта. Върху тях се наслагват проблемите на правомощията: понякога останалите действащи лица не разбират работата на координатора, а самонаетите работници и подизпълнители на обекта са още по-малко склонни да признаят правомощията на координатора.

За разлика от този случай, отношенията между координатора и работниците са много добри, когато координаторът е независим (т.е. няма връзки нито с надзорника на проекта, нито с архитекта или инженерите и т.н.), което улеснява работниците да му докладват за проблеми на превенцията, които не биха споделяли с готовност с

отговорника на обекта. Това доверие се изгражда по-лесно, ако координаторът редовно посещава обекта.

При големите обекти положението като цяло е приемливо, а координацията е ефективна и резултатна. При малките и средните обекти обаче положението е много по-различно и директивата рядко се изпълнява. При малките частни обекти координацията почти винаги бива пренебрегвана и ограничена до „административно съответствие“; координаторът често пъти се определя късно, а малките предприятия като цяло гледат на координацията като на „незадължителен“ елемент.

Трудностите на резултатната координация при малките обекти следва да бъдат разрешавани чрез разработването на незадължителни инструменти, така че основните задачи на превенцията да бъдат изпълнявани по несложен и пропорционален начин в съответствие с размера и рисковете на обекта.

Работници

В много държави-членки работниците в строителния сектор са от различни националности, което поражда проблеми на комуникацията и разбирането. Езиковата бариера допълнително затруднява работниците при изпълнението на инструкциите за безопасни и здравословни условия на труд при работа с машини и химични вещества. Общото впечатление е, че работниците мигранти са по-зле обучени и информирани в сравнение с останалите относно превенцията на професионалните рискове. Често пъти липсата на култура на превенция и различното възприемане на основните ценности може да накара работниците да поемат неприемливи рискове. Обучението и инструктажите по опазване на здравето и безопасността са от основно значение за подобряване на положението.

Представителите на строителните работници имат ключова роля за постигането на текущо съответствие с добрите практики на превенцията, особено при малките обекти, при които надзорникът на проекта и координаторът не винаги присъстват. Представителите на работниците отчитат истински напредък при хигиенните мерки (съблекални, столови, санитарни възли) и достъпа до обектите благодарение на директивата.

Работниците посочват, че не разбират ролята на координатора и неговите задължения на етапа на проектиране, но са по-запознати с работата му по време на етапа на изпълнението.

Според инвеститорите работниците нямат проактивно отношение към превенцията и се задоволяват с това да изпълняват задълженията си, без да се замислят за тяхното отражение върху здравето и безопасността им.

Оценката на място показва, че освен общата липса на обучение съществуват и крупни проблеми на комуникацията и разбирането, които са допълнително задълбочени на обектите, на които работят работници мигранти. Обучителните програми от типа на „Safe Pass“¹² могат да се окажат добър пример.

¹² Програмата за повишаване на съзнанието за опазване на здравето и безопасността „Safe Pass“ е едnodневна програма на службата по заетостта и обучението на Ирландия. Тя има за цел да се

Наличието на работнически представители на обекта може да подобри условията на работа.

Често пъти работниците смятат, че задълженията на координатора включват проверки на място, особено по отношение използването на лични предпазни средства.

Самонаети работници

Във всички държави-членки броят на самонаетите работници, работещи на обекти, се увеличава като следствие от засилващата се тенденция за наемане на подизпълнители. Проблемът е обхванат в член 10 от Директива 92/57/ЕИО, според който самонаетите работници на обектите са длъжни да спазват определени задължения и да изпълняват инструкциите на координаторите.

Самонаетите лица, ангажирани с ремонтни дейности за частни инвеститори, представляват голям проблем, защото се явяват доставчици на услуга, а не подизпълнители, и обикновено работят без технически надзор, като често пъти дори не са запознати със законодателството.

Компетентните органи следва да проведат специализирани кампании за повишаване на съзнанието, насочени към самонаетите работници. Инвеститорите или фирмите, които наемат самонаети работници, трябва да поемат отговорност за тяхното здраве и безопасност и за въздействието, което техните действия имат върху останалите работници.

Услуги за превенция

Като цяло новото законодателство стана причина за увеличаване на броя на консултантите по здравословни и безопасни условия на труд, но те не участват във фазите на проектиране и подготовка, а единствено на етапа на изпълнение на проекта.

В някои държави-членки службите по превенция много активно предоставят обучение и информация, особено за координаторите и инвеститорите. Същевременно те посочват, че не разполагат с необходимите ресурси, за да се включат на етапа на проектирането.

На службите за превенция следва да бъде определена по-активна роля в обученията и информирането на работниците на място.

5.1. Изисквани документи: истинска превенция или просто бюрокрация?

Една от основните критики, отправени към Директива 92/57/ЕИО, е увеличеният административен товар и непропорционалните разходи, които произтичат от него за предприятията, особено за МСП.

погрижи всички строителни работници в Ирландия да имат основни познания по здравословните и безопасни условия на труд, така че да могат да работят на строителните обекти, без да излагат на риск себе си и другите.

Директивата предвижда три вида документи, чието предназначение е да отразяват изцяло въпросите на здравословните и безопасни условия на труд на всички етапи на строителството: от проектиране до изпълнение, по време на ползване и поддържане, по време на ремонт и оборудване и, там където е приложимо, до етапа на разрушаването.

Предварително уведомление

Съгласно член 3 от Директива 92/57/ЕИО в някои случаи инвеститорът или надзорникът на проекта трябва да изготви и постави на видно място на обекта предварително уведомление с административна информация за обекта. При повечето случаи това предварително уведомление трябва да бъде представено на компетентните органи в срок, определен от националното законодателство. Често пъти координаторът, назначен едва когато проектът е навлязъл в напреднала фаза, е този, който настоява пред инвеститора за съответствие с това изискване.

Начинът, по който се изготвя предварителното уведомление и се изпраща на компетентните органи, е различен за различните държави-членки. В много случаи тази задача се изпълнява от координатора, въпреки че директивата гласи, че това е отговорност на инвеститора или на надзорника на проекта.

Съгласно директивата предназначението на предварителното уведомление е да даде основна информация за обекта и за основните действащи лица, броя на работниците, предприятията и самонаетите работници на обекта, но предварително уведомление се изисква само за определени категории обекти. От гледна точка на превенцията този документ заостря вниманието на инвеститора и/или надзорника на проекта към неговите задължения и позволява на компетентните органи да гарантират, че тези задължения се изпълняват, след етапа на проектиране и преди да започне работата.

Повечето държави-членки системно изискват предварителни уведомления, въпреки че съгласно директивата това се изисква само за определени обекти.

За да намалят бюрокрацията, държавите-членки биха могли да обмислят съчетаването на предварителното уведомление с други административни процедури, например издаването на разрешение за строеж.

План за безопасност и здраве

Член 3, параграф 2 от Директива 92/57/ЕИО предвижда, че инвеститорът или надзорникът на проекта следи за това преди започването на дейност на строителния обект да се изработи план за безопасност и здраве. Планът се изготвя от координатора и в него се посочват приложимите на територията на обекта правила.

Оценката показва, че качеството на плановете е от отлично до слабо задоволително. В някои случаи координаторът на етапа на подготовката привлича координатора на етапа на изпълнението, за да го подпомогне при определянето на мерките за сигурност, които ще бъдат приложени. Планът за здраве и безопасност следва да включва безопасните методи на работа, които се използват на обекта, и трябва при нужда да се актуализира. Това е особено важно, ако за голяма част от работата се ангажират подизпълнители.

В много случаи планът се базира на стандартни документи, особено в случая на малките обекти и малките предприятия, и така от документ, представящ конкретни

мерки, необходими за конкретен обект, се превръща в административна формалност. В други случаи планът не е нищо повече от списък с добрите общи практики на превенцията без никаква връзка с обекта.

Предприятията, възприели подобно отношение, застъпват тезата, че един строителен обект непрекъснато се променя и че твърде детайлното планиране е неоправдано, когато плановете бързо стават неактуални.

Въпреки това голяма част от злополуките в сектора се дължат на лошото планиране и на липсата на далновидност. Това доказва, че планът за безопасност и здраве не е просто бюрократично изискване, а е от изключително значение за подобряване на условията на труд, като планът се развива заедно с промените в положението на обекта.

Освен това държавите-членки на практика рядко използват дадената им от директивата възможност да освобождават предприятия от изготвянето на план за здраве и безопасност, въпреки че тази възможност е приложима за всички случаи освен за изрично посочените в директивата (работа, включваща специфични рискове и работа, за която се изисква предварително уведомление). Прави особено силно впечатление, че този възможност не се познава и не се споменава, когато се обсъжда административната тежест, породена от директивата.

С оглед облекчаване на задачите на инвеститорите и надзорниците на проекти правно необвързващите насоки ще се включват различните аспекти на плана за здраве и безопасност и предоставените от директивата възможности за освобождаване на предприятия от задължението за изготвяне на определени документи, в случаите когато с оглед на рисковете това не е оправдано.

Досие за безопасност и здраве

Съгласно член 5 от директивата координаторът на проекта изготвя досие с приложимата информация за здравето и безопасността, която да се взема предвид при всички следващи работи по проекта. В повечето случаи досието не е готово към края на етапа на проектиране. Често пъти го изготвя координаторът за етапа на изпълнение и го предоставя на инвеститора, след като работите са извършени.

В много случаи досието се бърка с плана за безопасност и здраве и като цяло се изготвя рутинно. При малките обекти обаче досието за безопасност и здраве следва да отговаря на типа на проекта, да не се усложнява и да съдържа само приложимата информация за безопасността и здравето, която ще бъде необходима и по-нататък. В директивата изрично е разрешено съдържанието на досието да се адаптира според проекта.

Част от действащите лица гледат на плана и досието за здраве и безопасност като на административни формалности без принос към здравословните и безопасни условия на обекта.

Ясно е, че предназначението и значението на досието за здраве и безопасност в превенцията на професионалните рискове при последващите работи все още не се разбира достатъчно добре.

При малките обекти документите често пъти са копия на образци, които не отразяват действителните условия на обекта и нямат принос по отношение

подобряването на условията на работа.

Този проблем ще бъде засегнат в правно незадължителните насоки с оглед намаляване на административната тежест върху предприятията без същевременно да се снижава нивото на защита и с оглед повишаване на нивото на ангажираност и заинтересованост по отношение на документите за безопасността и здравето.

5.2. Отговорности на различните действащи лица на обекта

Член 7 от Директива 92/57/ЕИО определя отговорности на инвеститорите, супервайзърите на проекти и работодателите.

В някои случаи националните закони, чрез които е транспонирана директивата не определят ясно задълженията и отговорностите на инвеститорите, надзорниците на проекти и работодателите. Това означава, че на практика всяко действащо лице тълкува субективно своите отговорности и поради това задачите и отговорностите могат да се делегират от едно действащо лице на друго — проектантите прехвърлят своите отговорности на фирмите, а те от своя страна ги прехвърлят на подизпълнителите; координаторът за подготвителния етап се оттегля в момента, в който плановете и спецификациите са изготвени, дори и подробният план още да не е изработен.

Оценката на място показва, че инвеститорите често смятат, че могат да делегират отговорности за здравословните и безопасни условия на труд на архитекта или на надзорника на проекта. Това не е позволено в държавите-членки, в които транспониращото законодателство предвижда, че отговорен за превенцията е инвеститорият, а не надзорникът на проекта. Инвеститорите продължават да смятат, че отговорни за здравето и безопасността на обекта са само надзорниците. Това явление е особено широко разпространено при малките частни обекти.

5.3. Прилагане

Прилагането на националното законодателство, транспониращо Директива 92/57/ЕИО, като цяло е отговорност на инспекторатите по труда в държавите-членки.

През 2001 г. Комитетът на старшите инспектори по труда (SLIC) взе решение да проведе кампания за прилагане на законодателството в строителния сектор в целия ЕС. Първата кампания се провежда през 2003 г. в тогавашните 15 държави-членки. Тя е кампания за инспекции и информиране по изпълнението на Директива 92/57/ЕИО със специален акцент върху предотвратяването на злополуките, свързани с падане от високо. Инспекционната кампания през 2003 г. се повтаря през 2004 г., като се разширява и включва транспорта на работното място, падащите предмети и повдигането на предмети.

Резултатите от кампанията от 2003 г. сочат, че по отношение на координацията, плана за здраве и безопасност, предварителното уведомление и досието на проекта налице е правопрпорционална зависимост между размера на обекта и съответствието с директивата, като големите обекти (над 50 работници) имат много по-добри резултати от малките. Въпреки че на практика по-големите обекти са по-безопасни от малките, степента на съответствие все още е незадоволителна (20—30 % от големите обекти не показват съответствие спрямо 40—50 % при малките).

Резултатите от кампанията през 2004 г. не показват подобрене. Напротив — налице са данни, че положението при малките обекти дори може да показва леко влошаване, което потвърждава заключението от 2003 г., че за строителния сектор е належащо да обърне по-голямо внимание на въпросите на здравето и безопасността и да подобри условията на труд.

6. ДЕЙНОСТИ НА ТЕРЕН: ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛАГАНЕ НА ДИРЕКТИВА 92/58/ЕИО

В повечето държави-членки действащите лица са запознати със знаците за здраве и безопасност, тъй като те са широко използвани и преди приемането на Директива 92/58/ЕИО. Промените във формата, надписите, цветовете и т.н. на предишните знаци са съвсем малко на брой, като единственото изключение в това отношение са знаците, сочещи разположението на аварийните изходи при пожар.

В повечето държави-членки работодателите се консултират преди да закупят определени типове знаци. По принцип въпросите им се отнасят до вида знаци, които трябва да използват, и най-удачните места за тях.

Въпреки че фирмите в повечето държави-членки са добре запознати със законодателството, те не винаги показват съответствие с него, поради широко разпространеното убеждение, че законодателството не е от съществено значение и е едно допълнение.

Като правило фирмите са по-запознати със знаците за пожар и евакуация, тъй като това са рисковете, които компетентните органи и застрахователите най-често открояват.

Въпреки че повечето фирми знаят, че трябва да поставят табели за опасностите, малките фирми са по-зле информирани от големите, а в някои сектори (напр. земеделски стопанства, ресторанти и хотели, строителни обекти) съответствието е по-малко.

Рисковете, които са пряко свързани с основната дейност на фирмата (напр. химическите рискове при химическите предприятия) са обозначени в по-голяма степен от останалите рискове (напр. пътен трафик или транспортиране на големи товари).

Законодателството се прилага по-последователно в новите фирми, отколкото в по-старите. Но и в случаите, когато новото законодателство за поставяне на обозначителни табели е изпълнено, в практиката се откриват много недостатъци. Често пъти знаците не се подновяват.

Последствията от липсата на съответствие могат да бъдат изключително сериозни. Липсата на знаци, сочещи наличие на превозни средства на работното място, окачени товари, открити шахти, опасности от електрически ток и др., често пъти може да стане причина за сериозни инциденти.

Специализирани обучения на работниците по значението на знаците и останалата визуална информация по-скоро са рядкост в повечето държави-членки. В повечето случаи работниците преминават общ инструктаж и получават обща информация по

въпросите на здравето и безопасността, като само една малка част от нея е заделена за знаците. Заслужава си да бъде проучен специалният случай на работниците мигранти, с цел да се установи до каква степен те разбират знаците.

Определени проблеми възникват по отношение тълкуването на знаците „Аварийен изход“ и „Телефон спасители и първа помощ“, противопоставени на „Противопожарно оборудване“ и „Телефон при пожар“. Единствената разлика между двете групи знаци е цветът на фона.

7. ОБЩА ОЦЕНКА

7.1. Основни положителни ефекти от двете директиви

Директива 92/57/ЕИО

В своите национални доклади държавите-членки сочат, че прилагането на Директива 92/57/ЕИО е повишило в голям мащаб съзнанието за въпросите на безопасността и здравето и ги е подтикнало да актуализират националното законодателство. Държавите-членки считат приемането на това ново законодателство за неотменен положителен процес, който е полезен, релевантен, оправдан и удовлетворителен.

Ползите от Директива 92/57/ЕИО като подобрение на условията на труд на строителните обекти са изключително големи. Директивата по-специално е активизирала културата на превенция в сектора, който е „черен“ сектор по отношение на трудовите злоупотреки и професионалните заболявания. Много държави-членки посочват, че качеството на достъпните на обекта съоръжения се е повишило значително (хигиена, помещения за обучение, столови, санитарни възли, офиси) и че директивата е подобрила диалога и комуникацията между различните действащи лица, които се появяват на обекта по време на различните етапи.

Основният новаторски момент в директивата, който се оценява като крачка напред от всички действащи лица, е че отговорността се възлага на всички действащи лица и най-вече на инвеститора. Въвеждането на координацията на етапа на подготовка и на етапа на изпълнение също се възприема много положително, заедно със задължението за изготвяне на план и досие за здраве и безопасност.

Според някои държави-членки фирмите все повече признават смисъла от опазване на здравето и безопасността на работното място. На мерките за здраве и безопасност вече не се гледа само като на разходи, а и като на икономически ползи, тъй като те могат да намалят отсъствията от работа и да увеличат производителността.

Директива 92/58/ЕИО

Новото законодателство дефинира знаците прагматично и изчерпателно и така позволява използването на работните места знаци да бъдат хармонизирани във всички държави-членки. Обстоятелството, че директивата включва и урежда и знаци, различни от визуалните — напр. светещи знаци, акустични, вербални, знаци с ръце, също се посреща с одобрение.

Националните доклади показват, че директивата е предоставила възможност за обновление и допълнение на съществуващото национално законодателство. Тя е

спомогнала за последователността на националното законодателство и за въвеждането на последователен набор от разпоредби на ЕС за безопасни и здравословни условия на труд.

7.2. Основни проблеми на прилагането

Директива 92/57/ЕИО

Основните докладвани от държавите-членки проблеми произтичат от изискването за изготвяне на план за безопасност и здраве и определяне на координатори още на етапа на подготовка на проекта.

В повечето национални законодателства отговорен за политиката на превенция е инвеститорът. Инвеститорите се сблъскват с трудности при изпълнението на своите увеличени отговорности. Определянето на координатори все още не е задоволително или се забавя по време на подготвителния етап, тъй като и на него се гледа като на административна тежест.

Ако планът за здраве и безопасност не е изготвен или координаторът не е определен преди етапа на изпълнение на проекта, задължението принципите на превенцията да бъдат включени при подготовката на проекта остава неизпълнено. Освен това различните национални разпоредби относно плана за безопасност и здраве са твърде неясни и общи, за да могат отговорните лица да знаят какво трябва да включат в плана. Инспекциите по труда откриват друг сериозен проблем — това, че някои фирми разчитат на типови планове за безопасност, които не позволяват проверка на конкретните работни условия на конкретния обект. Държавите-членки докладват, че фирмите не разбират ролята на плана за безопасност и здраве в системата на превенцията.

Друг проблем, който се споменава, е ниското ниво на участие от страна на строителните работници чрез техните представители в превенцията на професионалните рискове.

Констатира се недостиг на обучение за работниците, подизпълнителите, самонаетите работници и МСП. Освен това МСП страдат от прекомерната бюрокрация и липсата на гъвкавост в националното законодателство.

На последно място, в много държави-членки квалификацията на координатора не е определена в законодателството. Това създава положения, при които координацията не може да постига резултати, защото тези, на които се поверява ролята, нямат необходимите познания.

Директива 92/58/ЕИО

Докладите на държавите-членки и оценките на експертите сочат, че основният проблем е липсата на обучения за работниците. В повечето случаи работниците преминават общ инструктаж за здраве и безопасност, като само една малка част от него е заделена за знаците. Погледнато по-общо, липсата на интерес от страна на фирмите и ръководителите за изпълнение на директивата също се определя като проблем.

8. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО

Директива 92/57/ЕИО

Част от държавите-членки заявяват, че прилагането на директивата е трудно, защото клаузите ѝ са твърде общи. Част от тях са се обърнали към Комисията с искане да бъде изготвена правно необвързваща информационна справка, в която да се разглеждат евентуални въпроси и съмнения и която да бъде в помощ на прилагането.

Като цяло националните доклади показват, че основното притеснение на държавите-членки са несъвършенствата при разгръщането на координация по безопасността на етапа на подготовка. Поради това част от тях биха желали Комисията да представи в правно необвързващи документи координацията на подготвителния етап.

Други биха желали в техните национални законодателства да бъде изяснено взаимодействието между координатора на проекта, проектантите и инвеститора, както и взаимодействието между координатора, надзорника, самонаетите работници и инвеститора.

Директива 92/58/ЕИО

Изказани са няколко предложения за подобряване на законодателството или на начина, по който то се прилага.

Едно от предложенията за усъвършенстване на законодателството е да се включи задължително основно обучение за работниците по знаците за безопасност, въпреки че провежданото обучение ще трябва да бъде съразмерно с възможните рискове. Друго предложение касае преразглеждане на правилата за сигналите с ръце, с цел подобряване на изпълнението. Трябва да се положат усилия за хармонизиране на директивата с международните стандарти.

9. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО

Директива 92/57/ЕИО

Особено трудно е обективно да се покаже връзката между изпълнението на директивата и подобряване на положението, изразяваща се в по-малко трудови злоупотреби и професионални заболявания в строителството.

Ръстът в строителството, отбелязан след влизането на директивата в сила, въвеждането на нови технологии, сложността на въвеждането на система за превенция на обекта и наличието на множество действащи лица, сезонните промени, както и това, че директивата съдържа някои нови разпоредби и други, които са отразени в съществуващите национални разпоредби, повишават сложността на оценката на ефективността на директивата.

Строителството продължава да се представя най-зле по отношение на трудовите злоупотреби в сравнение с останалите икономически сектори. Въпреки че с течение на времето прилагането на директивата доведе до трайно понижаване на равнищата на злоупотребите в строителството, постигнатото все още е под очакванията.

а) Въздействие върху трудовите злополуки и професионалните заболявания

Последните европейски статистически данни за трудовите злополуки по строителни обекти в държавите от ЕС-15 са за 2005 г. От 1996 г. се наблюдава постепенно подобрене в честотата на злополуките¹³, както при тези с фатален изход (1996 г.: 13,3; 2005 г.: 8,8), така и при злополуките, свързани с повече от три дни отсъствие от работа (1996 г.: 8 023; 2005 г.: 6 069). Трябва обаче да се отбележи, че процентът на злополуките с фатален изход в строителството е почти 2,5 пъти по-голям от средния за всички дейности, в т.ч. строителството, а процентът на злополуките, свързани с повече от три дни отсъствие от работа, е два пъти по-висок.

б) Въздействие върху производителността, заетостта и конкурентоспособността

Повечето държави-членки не предоставят данни относно въздействието на новото законодателство върху производителността, заетостта и конкурентоспособността. Като правило новите мерки в някои държави-членки се възприемат като благотворни по отношение на производителността и конкурентоспособността, особено в дългосрочна перспектива. Според тези държави-членки прилагането на директивата насърчава модернизацията и рационализацията на производствените процеси, което логично води до повишена производителност благодарение на това, че организацията на труда се планира и преразглежда.

Директива 92/58/ЕИО

а) Въздействие върху трудовите злополуки и професионалните заболявания

Конкретни данни по темата няма, тъй като по принцип в статистиката не се отчитат злополуките, дължащи се на знаци. По-специално липсата на знаци като цяло не се счита за съществен фактор за една злополука. Вследствие на това липсата на знаци не се включва в статистиката за злополуките в списъка с основните причини за злополуки. Именно поради тази причина недостигът или липсата на знаци за здраве и безопасност не фигурират сред проучванията, проведени с цел идентифициране на причините на злополуките на работното място.

б) Въздействие върху производителността, заетостта и конкурентоспособността

Държавите-членки се сблъскват с трудности при измерването на въздействието на директивата върху производителността, заетостта и конкурентоспособността. Една от тях посочва, че като управленски инструмент директивата е допринесла за повишаване на производителността, а друга сочи, че е имала положителен ефект върху броя на отсъствията от работа по болест и върху условията на труд като цяло.

¹³ Според определението съгласно методологията на ЕСТЗ честотата на трудовите злополуки е броят им за 100 000 заети работници.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Директива 92/57/ЕИО

Въпреки че честотата и броят на трудовите злополуки са намалели и за злополуките с фатален изход, и за тези, при които се стига до повече от три дни отсъствие от работа (което само по себе си е доказателство за положителното въздействие на директивата по отношение на безопасността и здравето на работниците в ЕС), цифрите продължават да бъдат неприемливи и строителството да бъде секторът, в който работниците са изложени на най-големи рискове.

Оценката, както и цифрите по-горе, ясно показват, че подобрене в здравето и безопасността на работниците на строителните обекти може да се постигне само ако Директива 92/57/ЕИО бъде приложена по-ефективно на практика. Настоящият момент едва ли е подходящ за започване на процес за изменение на директивата, без преди това да бъдат предприети алтернативни действия на национално и/или европейско ниво, които да позволят директивата да влезе изцяло в сила и да гарантират съответствието с нея. При разработването на национални стратегии за здраве и безопасност държавите-членки могат да предприемат стъпки за по-ефективно прилагане на Директива 92/57/ЕИО, основно чрез рационализиране и опростяване на съществуващата национална правна рамка, като същевременно спазват принципите на последователното и резултатно законодателство. Задачата за намаляване на административната тежест в Европейския съюз¹⁴, по която Комисията работи в момента, е от основно значение в това отношение. В нея е включена оценка на Директива 92/57/ЕИО и благодарение на нея ще стане възможно идентифицирането на ненужната административна тежест, породена и от националното законодателство, и от това на ЕС.

Всички държави-членки са съгласни, а и оценките на терен потвърждават, че са необходими правно необвързващи инструменти на европейско и/или национално ниво, които да улеснят прилагането на Директива 92/57/ЕИО на практика. По-конкретно повечето държави-членки открояват проблемите при разбирането и изготвянето на плана за здраве и безопасност и при определянето на отговорните за това лица. Ролята на досието за безопасност и здраве също трябва да бъде обяснена.

Като цяло държавите-членки докладват за проблеми, произтичащи от липсата на ясна информация относно определянето, ролята, задачите и квалификациите на координаторите според типа на проекта.

Трябва да се положат повече усилия чрез обучение и информация да се повиши съзнанието на инвеститорите за техните отговорности и те да бъдат убедени, че координацията не е допълнителен разход, а действащ начин за намаляване на разходите по време на проекта. Архитектите и инженерите, ангажирани в проектирането, също трябва да преминат обучение по превенция на професионалните рискове, за предпочитане като част от висшето им образование. Трябва да бъдат разработени основни изисквания за обучението на координаторите. На последно, място малките предприятия и работниците, и по-специално работниците мигранти и самонаетите,

¹⁴ COM(2007) 23 от 24.1.2007 г. Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Програма за действие за намаляване на административния товар в Европейския съюз“, (SEC(2007) 84) (SEC(2007) 85).

трябва да бъдат информирани и добре обучени относно законодателството и техните задължения.

Изключително важен аспект е прилагането на директивата по равностоен начин в целия ЕС. Освен че се концентрира върху етапа на изпълнение на строителството, при изпълнението на законодателството трябва да се обръща повече внимание на това да се гарантира, че клиентите и проектантите изпълняват своите задължения на етапа на проектирането. Обектите трябва да бъдат инспектирани по-често, а плановете и досието за безопасност и здраве също трябва да бъдат проверявани за форма и съдържание. В случаи на неизпълнение на техните задължения, на инвеститорите и на надзорниците на проекти трябва да се налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. В този контекст основна е ролята на SLIC, който трябва в бъдеще приоритетно да работи по специфичната ситуация в строителството.

В заключение на национално равнище или на равнище ЕС трябва да бъдат организирани следните действия:

- изготвяне на правно необвързващи инструменти (насоки);
- включване на специалните проблеми на безопасността и здравето в учебните програми на професионалните и висшите училища на национално ниво за специалистите, които имат ключова роля в прилагането на директивата;
- въвеждане на национални квалификационни изисквания за координаторите;
- системно включване от страна на възложителите на мерки за превенция в зависимост от предмета на договора в техническите спецификации за покани за представяне на оферти и в клаузите за изпълнение на договора и в договорите за управление на качеството;
- подобряване на образованието и обучението на работниците и постигане на комуникация с тях чрез обучителни програми (като „Safe Pass“);
- провеждане на специализирани национални кампании за повишаване на съзнанието и насочени към самонаетите работници;
- съчетаване изготвянето на предварителното уведомление с други приложими национални административни процедури (като кандидатстване за разрешение за строеж);
- по-чести инспекции на обектите;
- въвеждане на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

Строителството си остава особено опасен сектор, за който са необходими допълнителни усилия от страна на всички действащи лица, за да се подобри значително прилагането на Директива 92/57/ЕИО. Комисията ще даде своя принос за постигането на тази цел, като една от стъпките ще бъде да изготви практически, правно необвързващи насоки, чрез които да внесе яснота по определени ключови понятия и да подпомогне всички действащи лица в изпълнението на техните задължения.

Директива 92/58/ЕИО

Всички държави-членки са убедени, че Директива 92/58/ЕИО е имала много положително въздействие по отношение опазването на безопасността и здравето на работниците и на трети лица. Благодарение на нея рисковите ситуации са ясно посочени, независимо от нивото на езиковите познания, а самата директива е дала решителен принос за прилагането на един от основните принципи на правото на Общността — свободното движение на работна ръка.

Върху директивата въздействие ще окаже въвеждането на Глобалната хармонизирана система за класифициране и етикетирание на химичните вещества (GHS), която изменя критериите, пиктограмите и символите за токсичност, запалимост и други химични рискове, поради което ще бъде необходимо директивата да бъде актуализирана.